

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 17C/111/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5115205741
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Majeriková
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2016:5115205741.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Žiline v konaní pred samosudkyňou JUDr. Annou Majerikovou, v právnej veci navrhovateľa: G. H., nar. X.XX.XXXX, bytom L. 6, B., občan SR, proti odporkyni : A. H., nar. X.X.XXXX, bytom L. 6, B., občan SR, právne zastúpená advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Vladarová, s.r.o. so sídlom Dolný val 11, IČO: 47256389, o zrušenie vyživovacej povinnosti takto

rozhodol:

Súd zrušuje vyživovaciu povinnosť navrhovateľa G. H., nar. XX.XX.XXXX voči odporkyni A. H., nar. XX.XX.XXXX, naposledy určenú rozsudkom Okresného súdu v Žiline č. k. 15Nc/176/1996-131 zo dňa 05.11.1999 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Žiline č.k. 8Co/847/00-147 zo dňa 23.03.2000, s účinnosťou od 17.11.2012.

Navrhovateľovi súd náhradu trov konania neprižnáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 27.02.2015 upravený podaním dňa 30.03.2015, domáhal zrušenia vyživovacej povinnosti voči odporkyni na tom skutkovom základe, že odporkyňa ako dcéra zanechala štúdium ku dňu 31.01.2008 a je poberateľkou invalidného dôchodku, čím sa stala samostatnou osobou. Odporkyňa žiadala návrh zamietnuť. Uviedla, že je invalidnom dôchodku zo zdravotných dôvodov a z tohto dôvodu neukončila ani odborné stredné učilište a následne nastúpila na odbornú školu pre žiakov s telesným postihnutím odbor cukrár, v roku 2011 až 2012 znovu nastúpila na odbor aranžér a v druhom ročníku bola vylúčená pre neospravedlnené hodiny pre jej zdravotné dôvody a zdravotné dôvody jej syna ku dňu 16.11.2012.

Rozhodnutím Okresného súdu Žilina č. k. 17C/11/2015-50 zo dňa 14.5.2015 (v poradí prvým) súd zrušil vyživovaciu povinnosť voči odporkyni s účinnosťou od 27.2.2015. Krajský súd v Žiline uznesením 8Co/34/2016-67 zo dňa 29.2.2016 rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Vo svojom odôvodnení uviedol, že súd rozhodne o zrušení vyživovacej povinnosti, ak má v konaní preukázanú zmenu pomerov, t.j. okolnosti rozhodujúcich pre ďalšie trvanie vyživovacej povinnosti. Odvolací súd vyvodil záver, že vyživovaciu povinnosť rodiča k plnoletému dieťaťu možno v zásade zrušiť aj spätne, t.j. za obdobie pred podaním návrhu. Okresný súd pri ďalšom konaní opätovne posúdi okamih, kedy sa zmenili pomery rozhodujúce pre zrušenie vyživovacej povinnosti navrhovateľa k odporkyni, zároveň dopočuje navrhovateľa na okolnosť, či vedel o skutočnosti, že odporkyňa bola vylúčená zo štádia už v novembri 2012 a prečo podal návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti až vo februári 2015. Tieto okolnosti súd vyhodnotí z hľadiska možnej aplikácie ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka na prejednávany prípad. V novom rozhodnutí okresný súd rozhodne i o trovách konania vrátane trov tohto odvolacieho konania.

V zmysle intencií odvolacieho súdu (§ 226 O.s.p., ak bolo rozhodnutie zrušené, a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu), preto súd v ďalšom konaní vec opätovne prejednal. Prihliadal pritom na dosiaľ vykonané dôkazy predložené k veci sa vzťahujúcim a dospel k nasledovným skutkovým zisteniam.

Navrhovateľ v priebehu konania zotrval na podanom návrhu a žiadal aby súd zrušil vyživovaciu povinnosť ku dňu 31.1.2008, kedy ukončila svoje štúdium, je poberateľkou invalidného dôchodku odo dňa 2.5.2006. Aj on je poberateľom invalidného dôchodku vo výške 103,60 eur mesačne, z ktorého musí platiť mesačne výživné na syna Rastislava vo výške 40,- eur. Jeho práca opatrovateľa sa skončila dňom 31.10.2015 z dôvodu ukončenia opatrovateľskej služby Diamant. Invalidný dôchodok je jeho jediným mesačným príjmom. Či mal vedomosť o skutočnosti, že odporkyňa bola vylúčená zo štúdia už v novembri 2012 uviedol, že nevedel a má potvrdenie o návšteve školy, že odporkyňa navštevovala od 1.9.2011 do 16.11.2012 a nevie prečo by mal platiť až do roku 2015. Prečo podal návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti až vo februári 2015 uviedol, že mu to nepovedala ani exekútorka a začali mu zrážky vykonávať až keď sa zamestnal. Predložil súdu uznesenie vo veci 4C 67/2010 zo dňa 29.6.2010.

Z obsahu rozhodnutia Okresného súdu Žilina zo dňa 29.6.2010 súd zistil, že vo veci zrušenia výživného okrem iných i voči odporkyni súd podanie navrhovateľa zo dňa 23.3.2010 odmietol s odôvodnením, že podanie i napriek výzve súdu nespĺňalo podstatné náležitosti návrhu (označenie účastníkov konania, opísanie rozhodujúcich skutočností a označenie dôkazov s uvedením petitu, tj. toho, čoho sa navrhovateľ podaným návrhom domáha) a pre tento nedostatok súd nemohol v konaní pokračovať. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 24.7.2010.

Právna zástupkyňa odporkyne na pojednávaní žiadala návrh zamietnuť z dôvodov, ktoré uvádzala samotná odporkyňa vo svojom písomnom vyjadrení. Pre zdravotný stav a ochorenia, ktorými trpí odporkyňa nebola schopná dokončiť strednú školu a nie je schopná samostatne sa živiť. Poberá invalidný dôchodok a v každodennej starostlivosti jej pomáha jej matka, ktorá hradí jej nevyhnutné výdavky. Taktiež sa odporkyňa stará o maloleté dieťa a to syna, ktorý má 6 rokov a očakáva narodenie druhého dieťaťa. V priebehu ďalšieho konania uviedla, že odporkyňa má zdravotné problémy, i keď mala snahu študovať, vzhľadom na jej zdravotný stav, ktorý je nesporný a nespochybnil ho ani samotný navrhovateľ nie je v jej možnostiach študovať, preto opustila štúdium. Navrhla, aby súd zrušil vyživovaciu povinnosť tak, ako bolo pôvodne rozhodnuté, nakoľko navrhovateľ nepreukázal, že nevedel o tom, že odporkyňa zanechala štúdium v r. 2012.

Z obsahu rozhodnutia Okresného súdu v Žiline, č. konania 15NC176/96-131 zo dňa 05.11.1999, súd zistil, že vo veci starostlivosti o maloleté deti Mažgútové súd určil výživné otca v tom čase na maloletú Ivanu (odporkyňa) s účinnosťou od 01.09.1996 sumou 49,79 eur (1500 Sk) mesačne a s účinnosťou od 01.07.1997 sumou 26,55 eur (800 Sk) mesačne. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací rozhodnutím č.k. 8Co847/00-147 zo dňa 23.03.2000, ktoré rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 27.04.2000 rozhodnutie Okresného súdu potvrdil.

Z rozhodnutia Sociálnej poisťovne Bratislava zo dňa 26.03.2015 a potvrdenia o výplate dôchodkových dávok súd zistil, že odporkyňa je poberateľkou invalidného dôchodku v sume 215 € mesačne od 02.05.2006 (č.l. 10).

Z potvrdenia o návšteve školy Odborné učilište Žilina zo dňa 02.04.2009 súd zistil, že odporkyňa bola od 01.09.2007 do 31.01.2008 žiačkou učebného odboru cukrárka a štúdium zanechala dňa 31.01.2008 (č.l.2).

Z potvrdenia o návšteve školy Spojená škola internátna Žilina zo dňa 7.6.2016 súd zistil, že odporkyňa navštevovala od 1.9.2011 do 16.11.2012 odbornú školu s pravidelným denným vyučovaním. Rozhodnutím riaditeľka zo dňa 16.11.2012 bola odporkyňa vylúčená zo štúdia ako žiačka druhého ročníka - učebný odbor aranžér a to ku dňu 16.11.2012.

Podľa § 154 ods. 1 O.s.p., pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Vyživovacia povinnosť vyplýva priamo zo zákona (zákonná vyživovacia povinnosť) a nie až na základe rozhodnutia súdu. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom je obmedzené na obdobie, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť. Kedy nastane takýto právny stav závisí od okolností konkrétneho prípadu, pričom medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, štúdium, schopnosť zamestnať sa, schopnosť vykonávať prácu, odôvodnené záujmy a potreby, majetkové pomery a pod.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a iné súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Vzhľadom na citované zákonné ustanovenia súd s prihliadnutím na vykonané dokazovanie dospel k záveru, že sú splnené podmienky pre zrušenie vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči odporkyni a okamih, kedy sa zmenili pomery rozhodujúce pre zrušenie vyživovacej povinnosti navrhovateľa k odporkyni stanovil ukončením jej štúdia dňa 16.11.2012. Objektívna nemožnosť odporkyne živiť sa samostatne z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu v rozhodnom období po 31.8.2008 až do ukončenia 16.11.2012 podľa názoru súdu nemôže byť pričítaná na jej ťarchu v tom zmysle, že už nemá mať právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov a že by nemala mať právo na výživné zo strany svojho rodiča. Keďže ide o objektívny stav, ktorý nepochybne vyplýva i z potvrdenia ošetrojúceho lekára a odporkyňa ešte v čase od 1.9.2011 do 16.11.2012 mala stále štatút študenta, ktorý sa pripravoval na budúce povolanie a ktorý potrebuje pomoc po všetkých stránkach, a teda aj rodiča, s ktorým v spoločnej domácnosti nežije (navrhovateľ). Schopnosťou dieťaťa samostatne sa živiť treba rozumieť schopnosť samostatne, z vlastných zdrojov uspokojovať všetky relevantné životné náklady. Na jednej strane treba brať do úvahy záujem dieťaťa vo vzťahu k jeho schopnostiam a danostiam aby získalo vhodné predpoklady na svoje lepšie uplatnenie a na druhej strane je oprávnená požiadavka včasnej realizácie uvedených daností, aby nedochádzalo k zneužívaniu rodičovskej vyživovacej povinnosti. V danom prípade odporkyňa v konaní preukázala, že má trvalé zhoršenie zdravotného stavu (intelekt v pásme ľahkej mentálnej retardácia) a prejavila ešte v roku 2011-2012 záujem o štúdium, študovala formou denného štúdia a tým zvyšovala svoje šance pre uplatnenie v budúcom povolaní. Navrhovateľ na okolnosť, či vedel o skutočnosti, že odporkyňa bola vylúčená zo štádia už v novembri 2012 a prečo podal návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti až vo februári 2015 argumentoval rozhodnutím súdu (4C 67/2010), pričom si myslel že jeho povinnosť voči odporkyni týmto rozhodnutím už zanikla a až následne keď mal exekúciu sa začal o vec zaujímať. Zo znenia ustanovenia § 78 vyplýva, že prichádza do úvahy jednak zrušenie a jednak zmena, ktorou možno rozumieť zníženie alebo zvýšenie výživného. Ustanovenie rešpektuje dispozičný princíp a princíp oficiality. Pre zmenu alebo zrušenie rozhodnutia o vyživovacej povinnosti voči plnoletému sa vyžaduje aktivita (ide výlučne o návrhové konanie) zo strany dotknutých osôb. V konaní bolo nepochybne zistené, že navrhovateľ napriek skutočnostiam vyplývajúcich z rozhodnutia v konaní 4C 67/2010 ako účastník konania v predmetnej veci nevyužil možnosť prostredníctvom riadneho opravného prostriedku domáhať sa nápravy a nový návrh o zrušení výživného podal až dňa 27.2.2015 bez bližšieho odôvodnenia a preukázania rozhodujúcich skutočností. Súd s poukazom na vyššie uvedené v ďalšom konaní prijal záver o objektívnom charaktere zdravotných problémov odporkyne, ktorá štúdium ukončila dňa 16.11.2012 a od uvedeného dňa nepokračovala vo svojom štúdiu, preto súd rozhodol tak, že zrušil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa voči odporkyni od nasledujúceho dňa t.j. 17.11.2012, kedy nastala zmena pomerov.

Výrok o trovách konania sa opiera o ustanovenia § 150 ods. 1 veta prvá O.s.p., v zmysle ktorého zákonného ustanovenia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom ale sčasti priznať. V danom prípade vzhľadom na osobitosť konania vo veci vyživovacej povinnosti rodič a dieťa, súd rozhodol o trovách tak, že navrhovateľovi, ako úspešnému účastníkovi náhradu trov konania nepriznal a navyše zo spisu navrhovateľovi ani žiadne trovy nevyplývajú.